

71 HITRI BIOPTIČNI UREAZNI TEST (HUT)

Lea Gril-Jevšek

1. Kaj je hitri bioptični ureazni test (HUT)?

HUT je invazivna diagnostična preiskava za ugotavljanje okužbe z bakterijo *Helicobacter pylori* (HP). Za izvedbo testa je potreben endoskopski pregled zgornjih prebavil (ezofagogastroskoduodenoskopijo EGDS), pri katerem gastroscopist odščipne delček želodčne sluznice za preiskavo.

2. Kakšen je namen HUT?

Bakterija HP je specializirana za življenje v želodčni sluznici. Danes je z njo okuženega 60 % človeštva, približno pri petini okuženih pa okužba povzroča raznolike želodčne težave. Povezana je z nekaterimi obolenji želodčne sluznice: z razjedo želodca in/ali dvanajstnika, s kroničnim vnetjem želodčne sluznice, z želodčnim rakom, z želodčnim MALT limfomom. Namen HUT je ugotoviti, ali je pri bolnikih, pri katerih je bila z endoskopsko preiskavo dokazana ena izmed zgoraj naštetih bolezni, sočano prisotna tudi okužba s HP. V takem primeru je namreč indicirano antibiotično eradikacijsko zdravljenje, saj se okužba s HP nikoli ne pozdravi sama. Z zdravljenjem dosežemo umiritev kliničnih težav in pozdravimo vnetje želodčne sluznice. Po končanem eradikacijskem zdravljenju je potrebna kontrola uspešnosti zdravljenja, ki se velikokrat izvede z eno izmed neinvazivnih metod (navadno z dihalnim testom s sečnino), ali pa z enim izmed invazivnih metod (navadno HUT ali histološki pregled odvzetega vzorca tkiva želodčne sluznice).

3. Kdo opravlja HUT?

HUT opravljajo zdravniki klinični specialisti gastroenterologi oziroma endoskopisti (gastroskopisti), saj je preiskava strogo vezana na endoskopijo zgornjih prebavil.

4. Kdo vas na preiskavo napoti?

Na preiskavo (gastroskopijo) vas napoti vaš zdravnik družinske medicine, lahko pa tudi kateri koli drug klinični specialist v primeru presoje, da je preiskava za vas nujna ali pa se zanjo na podlagi anamneze in kliničnega pregleda odloči gastroenterolog. Ta se med gastroskopijo odloči, ali je pri vas potrebno opraviti HUT ali ne. Za preiskavo potrebujete napotnico, na nekaterih mestih po Sloveniji pa jo je možno opraviti tudi samoplačniško. V takem primeru napotnice ne potrebujete.

5. Kako se pripravite HUT?

Za izvedbo HUT veljajo popolnoma enaka pravila priprave kot za EGDS (glej opis preiskave EGDS, poglavje 38).

6. Kako preiskava poteka?

Preiskava sodi med invazivne diagnostične postopke. Med gastroskopijo (podroben opis poteka gastroskopije je opisan v opisu preiskave EGDS, poglavje 38) endoskopist odščipne en ali več koščkov želodčne sluznice, ki jih potopi v raztopino sečnine. Test je pozitiven, če raztopina spremeni barvo.

7. Koliko časa traja HUT?

Kadar gastroskopijo izvaja izkušen endoskopist, *le-ta traja 10 do 15 minut*. Rezultat HUT pa je znan najhitreje v 20 minutah in najkasneje v 3 urah.

8. Kakšne neprijetnosti lahko pričakujete?

Večina preiskovancev med in po izvedbi preiskave in testa nima nobenih težav. Neprijetnosti, ki jih lahko pričakujete, so vezane izključno na gastroskopijo (glej opis preiskave EGDS, poglavje 38).

9. Kakšne so nevarnosti preiskave?

HUT je *sam po sebi popolnoma nenevaren*. Vse nevarnosti v zvezi s preiskavo se nanašajo na gastroskopijo (glej opis preiskave EGDS, poglavje 38).

10. Kdaj bodo znani izvidi preiskave?

Izvidi HUT so znani *najhitreje v 20 minutah in najkasneje v 3 urah*.

11. Čemu bodo služili izvidi?

Namen preiskave je dvojen: ugotoviti, ali je vzrok vaših želodčnih težav določeno bolezensko stanje želodčne sluznice in sočasna okužba z bakterijo HP ter ugotavljanje uspešnosti antibiotičnega zdravljenja okužbe, v kolikor je le to indicirano. Pozitivni rezultat HUT ob sočasno endoskopsko dokazani boleznici želodčne sluznice pomeni, da je pri vas potrebno t.i. eradikacijsko zdravljenje, s katerim dosežemo umiritev težav ter pomiritev vnetja želodčne sluznice.